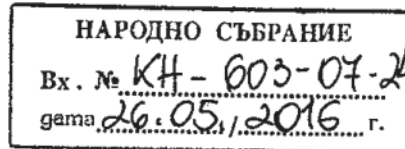

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0101-137.....
25.05..... 2016 г.

ДО
ГОСПОЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
В 43-ТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № 653-09-37/20.05.2016 г.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

В отговор на Вашия въпрос Ви предоставям следната информация:

Политиката на държавата в сферата на висшето образование е съобразена със Стратегията за развитие на висшето образование, приета единодушно от действащото Народно събрание, и направените анализи в сферата на висшето образование и пазара на труда. Списъкът на приоритетните професионални направления е приет с ПМС № 64/25.03.2016 г. Най-общо, критерият за включване на едно професионално направление в списъка е следният: разрыв между днешното търсене на пазара на образование и бъдещите

потребности на пазара на труда. В този смисъл „приоритетно“ направление не означава само „потребно“ или „важно“ за пазара на труда. Всъщност всички професии и професионални направления отговарят на критерия за „важни“ и „потребни“. Ако прегледаме стратегическите документи, ще видим, че няма сектор, който да не е приоритетен. В случая „приоритетни“ означава по-скоро „проблемни“ от гледна точка на търсенето на пазара на образование.

Ето някои примери, които илюстрират проблема на досегашния финансов модел и логиката на т.нар. „приоритетност“:

През последните пет години студентите по професионално направление „Икономика“ са се увеличили с 4 %, по професионално направление „Право“ - със 17%, по професионално направление „Психология“ - с 21%, а професионалните направления от медицинските науки с над 60 на сто. От друга страна, броят на студентите в професионално направление „Педагогика на обучението по...“ е намалял с 24 %, на фона на данните, показващи, че през следващите 10 години над 45 000 учители ще навлязат в пенсионна възраст. Следователно, ако сега не предприемем действия за увеличаване на броя на студентите по педагогически специалности, след години ще имаме недостиг на кадри във всички сфери, в т. ч. и на юристи и икономисти.

Броят на студентите по професионално направление „Електротехника“ е намалял с 23%, по професионално направление „Машинно инженерство - с 22%, по професионално направление „Енергетика“ - с 26 %, по професионално направление „Архитектура, строителство и геодезия“ - с 30%, по „Химични технологии“ - с 34%. Работодателските организации и анализите на пазара на труда алармират за увеличаващ се недостиг на технически и инженерни кадри с висше образование. Като погледнем и анализираме двете страни – пазара на труда и пазара на образование, ще видим задълбочаващите се диспропорции между тези два пазара.

Финансовият модел в системата на висшето образование, който действаше до тази година (до приемането на последните промени в Закона за висшето образование), се базираше на финансиране на търсенето от страна на студентите и създаваше стимули политиките на висшите училища да са почти изцяло ориентирани към пазара на образование и много малко към пазара на труда. Промените в Закона за висшето образование, които прие действащото Народно събрание, дават възможност за корекции в план-приема, финансиран от държавния бюджет, с цел по-тясно обвързване с качеството на обучение и потребностите на пазара на труда. Всъщност така наречените „приоритетни професионални направления“ са основният, ако не единственият, инструмент, който

Законът ни дава, с който можем, образно казано, да вържем двата пазара – този на образованието и този на труда.

В заключение, Министерството на образованието и науката застава твърдо зад проведената държавна политика в сферата на висшето образование. Изразяваме готовност да защитим пред Комисията решението за всяко едно от приоритетните професионални направления.

МЕГЛЕНА КУНЕВА

*Заместник министър-председател по координация на
европейските политики и институционалните въпроси и
министър на образованието и науката*